

BLUMENTÁL

Ročník XXI

Číslo 11

November 2010

SVETLO VEČNÉ NECH IM SVIETI!

Počas misijných dní sme mali v našej farnosti ľudových misionárov, ktorí sú zároveň aj misionármi tak, ako tento výraz bežne chápajú naši veriaci. Majú za sebou osobné a praktické skúsenosti z misijných teritórií v krajinách ako Filipíny, Mexiko a Papua - Nová Guinea. A práve z Papuy ma zaujala, až zarazila, skúsenosť jedného z našich misionárov P. Rastislava Kršáka SVD, ktorý tam pôsobil deväť rokov. Ako mladý začínajúci kňaz a misionár chcel sa ísť cez dušičkové dni pomodliť na cintorín. Pýtal sa aj svojho predstaveného na misijnej stanici, či nepôjdu spolu. Udivila ho krátka, úsečná odpoveď: „Nie.“ Vzápätí aj vysvetlil dôvod: „Ak by som šiel na cintorín pomodliť sa k niektorému hrobu, domorodci by ma špehovali. A keby videli, kde som sa zastavil na modlitbu, predpokladali by, že práve tam mám nejaké zvláštne spojenie s duchom zosnulého, ktorý mi preukazuje v živote priazeň.“ Ľudia v tých končinách majú totiž poverčivú predstavu o duchoch v kontexte tzv. „cargo-cult“. Veria, že európski misionári pochádzajúci väčšinou z bohatých a vyspelých krajín, sú pod ochranou duchov predkov, ktorí im zabezpečujú blahobyt. A oni by si tiež radi získali týchto duchov na svoju stranu.

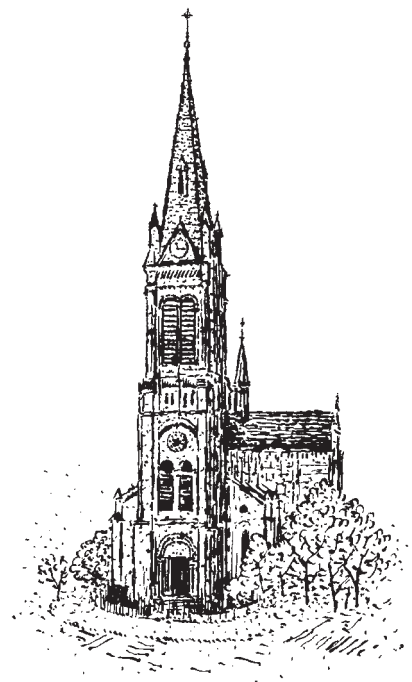
Na rozdiel od misionára, ktorého počinanie plne chápeme, my v týchto dňoch prichádzame na naše cintoríny. Prečo? Veď aj v našich končinách majú niektorí ľudia strach z cintorínov. Najmä vo večerných hodinách niektorí by nikdy nešli sami na cintorín, a ak aj, asi za každým stromom či kríkom by videli záhadnú a nebezpečnú siluetu.

Čím to je, že každoročne na začiatku novembra či už cez deň, alebo aj večer sa naše cintoríny hemžia množstvom návštevníkov? Úcta k zosnulým, ba v niektorých kultúrach priam kult uctievania zosnulých, je súčasťou mnohých náboženských systémov. V našich končinách na sviatok Všetkých svätých a následne v deň Spomienky na verných zosnulých si osobitne spomíname na tých, ktorí už nie sú medzi nami tu na zemi, a predsa sa s nimi cítíme byť spojení. Aký druh spojenia máme na mysli? Napriek všetkým podobnostiam s inými náboženstvami, prvé dva novembrové dni sa nám prihovárajú predovšetkým rečou kresťanskej a katolíckej viery. Na rozdiel od civilného kalendára, ktorý označuje 2. november ako deň Pamiatky zosnulých, je správne vnímať rozdiel medzi 1. a 2. novembrom v cirkevnom kalendári.

Prvý novembrový deň zvlášť zameriavame svoju pozornosť na všetkých ľudí, ktorí nás predišli do večnosti, a hoci nikdy neboli oficiálne a formálne kanonizovaní, ich svätosť je dostatočne známa Bohu. Obraciam sa k svätým ako vzoru duchovnej dokonalosti, ktorý chceme nasledovať. Zároveň v súlade s biblickým pohľadom v nich vidíme našich orodovníkov u Boha. Očakávame od nich duchovnú pomoc.

V deň Spomienky na verných zosnulých pamätáme na tých, ktorí sami potrebujú našu duchovnú solidaritu. Naše modlitby sú orientované na pomoc dušiam trpiacim v očistci. Práve tejto myšlienke by som chcel venovať trochu viac pozornosti. Výraz „trpiace duše“ nás môže lákať k nesprávnej interpretácii očistca, akoby to bola akási menej krutá a iba dočasná obdoba pekla. Vrhlo by to zvláštny tieň na Boha, jeho lásku a milosrdenstvo. Možno my ľudia vo svojej nedokonalej schopnosti a ochote milovať a odpúšťať by sme radi niečo zo svojej samolúbosti projektovali aj do Božieho správania. Bola by však Božia láska ozaj dokonalá, ak by sa prejavila vo vzťahu k dušiam v očistci hoci takto: „Dobre, odpúšťam ti, ale aby si si nemyšlel, že k spásu sa možno ľahko dopracovať, nechám ťa ešte nejaký čas trpieť v očistci.“? Či nie sú takéto spôsoby skôr príznačné pre našu ľudskú malosť? Prečo potom hovoríme o utrpení v očistci? Dovoľte mi menšie prirovnanie. Nedávno celý svet s napätím očakával vyslobodzovaciu akciu v Číle, vďaka ktorej sa na povrch dostalo všetkých tridsaťtri zavalených baníkov, ktorí strávili v podzemí 69 dní. Nieкто by čakal, že len čo sa títo baníci dostanú z podzemia, hneď sa budú tešiť normálnemu životu. Hoci sa dostali von z temných banských priestorov, nemohli byť ihneď vystavení dennému svetlu. Museli najskôr nosiť povinné tmavé okuliare, lebo na riadne svetlo po toľkých týždňoch v tme neboli zvyknutí, mohlo by ich oslepiť. Až po určitom čase si ich oko zvykne na normálne svetlo. Sú zachránení, ale ešte nie sú schopní tešiť sa normálnemu životu. My, keď žijeme v tomto svete poznačenom temnotou hriechu, si chceme azda namýšľať, že Svetlo, ktorým je Boh, dokážeme okamžite vnímať z tváre do tváre? Tak ako spomínaní baníci, hoci sa na svetlo tešili, museli počkať, aj ľudská duša ranená hriechom trpí, lebo túži po Bohu, ale zároveň si uvedomuje deficit svojej lásky v porovnaní s láskou Božou. A tento deficit sa snaží prekonať. Hoci tu na zemi sami bojujeme s vlastnými nedokonalosťami a hriechmi, nechceme byť zameraní len na vlastné duchovné blaho. Puto lásky, ktoré nás spájalo tu na zemi s tými, čo už nie sú medzi nami, pretrváva aj naďalej. Možno práve tieto dni, viac než v iné obdobie roka, nám aj na prvý pohľad cez uplakané,

(Dokončenie na s. 8)

*Ty vládár vekov, Kriste náš,
si kráľom všetkých národov,
si Pán a láska našich srdc,
to vyznávame s dôverou.*

*Zástupy neba sklonené
tebe spievajú pieseň chvál,
my hlásame zas nadšene,
že si náš zvrchovaný Kráľ.*

*Kriste, ty knieža pokoja,
podmaň si mysle odbojné,
s láskou v ovčenci zhromaždi
blúdiace ovce nevoľné.*

*Pre to si trpel na kríži
a vystrel v mukách ramená;
a z boku prebodnutého
vyšľahla láska plamenná.*

*Pre to si s nami v Sviatosti
pod chleba, vína závojom;
vylievaš spásu na svoj ľud
tajomným srdca otvorom.*

*Buď sláva tebe, Ježišu,
že láskou všetko zmieruješ,
i Otcu, Duchu Svätému,
s ktorými večne kraluješ. Amen.*

Hymnus na slávnosť Krista Kráľa

DAJ MI SVÄTÝ POKOJ!

Pri bráne istého mesta sedí starší muž a víta prichádzajúcich. Blíži sa jeden cudzinec a pýta sa:

- Akí ľudia žijú v tomto meste? Dobri alebo zlí?

Takí, akí žili v meste, z ktorého prichádzaš, odpovedá starec.

A cudzinec na to:

- V mojom predchádzajúcom meste boli len sami dobrí ľudia. Boli láskavi a navzájom si pomáhali.

- Môžem ti teda zaručiť, že ľudia aj v tomto meste budú dobrí a láskavi, odpovedal starec.

V tom sa približuje ďalší človek.

- Akí ľudia žijú v tomto meste? - pýta sa aj on starca.

- Takí, akí boli v meste, v ktorom si žil doteraz, - odpovedá starec.

- No, to vám teda pekne ďakujem. Ľudia v mojom predchádzajúcom meste boli hrozní. Samá zloba a nenávisť.

A starec na to hovorí:

- Myslím si, že ľudia v tomto meste nebudú o nič lepší.

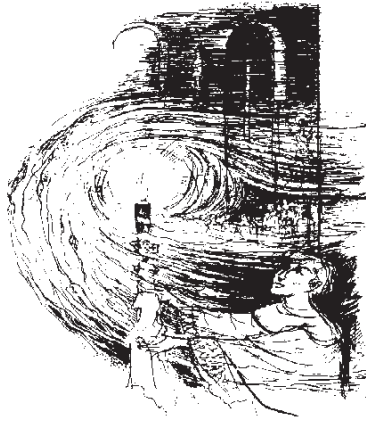
Aj keď je tento príbeh veľmi zjednodušený, poukazuje na to, že svet a ľudia okolo nás sú takí, akí sme my. Ak my v sebe nosíme pokoj, potom ho budeme nachádzať všade, kam prideme. Ak my sami nemáme pokoj vo svojom srdci, potom ho nenájde nikde okolo seba.

A v tom je pointa aj Ježišovej reči o jeho pokoji. Bolo to pri Poslednej večeri. Vo chvíľach, keď sa niekto ľúči, chce po sebe - prirodzene - zanechať to, čo mu najviac leží na srdci. Aj Pán Ježiš sa ľúčil so svojimi najdrahšími a slová, ktoré povedal, boli jeho testamentom. Slová o pokoji: *Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam ako svet dáva.* (Jn 14, 27) Ježiš, už skoro hladiaci do tváre vlastnej smrti hovorí slová „plné pokoja“. Porovnáva pokoj, ktorý dáva on, s pokojom, ktorý dáva svet. Prítom zdôrazňuje, že jeho pokoj nie je taký, aký je pokoj sveta. Nehovorí, že jeho pokoj je lepší. Hovorí iba, že jeho pokoj je iný. Či lepší, to necháva na nás, aby sme ich my sami porovnali. Aký je medzi nimi rozdiel? Mohli by sme ich navzájom porovnať asi tak, že pokoj tohto sveta je pokojom zvonka. Ak hľadáme pokoj *ako svet dáva*, je isté, že pokoj nikdy nezískame, alebo že bude mimoriadne krehký a krátkodobý. Kristov pokoj je naopak, pokojom zvnútra. Inak povedané - pokoj sveta sa usiluje pekne vykresliť veci, prostredie a ľudí okolo nás. Chce ich dať do takej podoby, aby uspokojovali naše oči. No Kristov pokoj sa snaží o uspokojenie nás samých, nášho vnútra, nášho vlastného nepokojného srdca.

V týchto dňoch - v čase „Dušičiek“ - sme ponorení do atmosféry modlitieb za duše našich blízkych a známych, ktorí nás predbehli do večnosti. No očami viery sme pozvani hľadieť až za hrob a vnímať naše osobné Božie pozvanie žiť život v spoločenstve s ním. Doslova, žiť v nebi, čiže,

stať sa svätými. Nič viac a nič menej. A tak ani sviatok Všetkých svätých nie je sviatkom očí prevrátených do neba, ale do našej pozemskej reality - či lepšie, na cestu do neba, na cestu k svätosti. A o to ide. Žiť život ako cestu, ako cestu k svätosti. Cestu, na ktorej bez vnútorného pokoja ďaleko nezájdeme. Veď práve **vnútorný pokoj, pokoj srdca je cestou k svätosti.**

Hľadanie vnútorného pokoja by sa mohlo zdať niekomu veľmi sebecké. Jacques Philippe, známy autor mnohých duchovných publikácií a kňaz z Komunity Blahoslavenstiev „pokojne a s istotou“ zastáva názor, že ide o evanjeliový pokoj, ktorý nemá nič spoločné s istým druhom bezcitnosti, s pokleskom citlivosti, s chladnou, do seba zahľadenou ľahostajnosťou, akú poznáme z Budhových sóch alebo z jogínskyh pozícií. Naopak, tento pokoj je logickým a nevyhnutným dôsledkom lásky, citlivosti voči bolesti blízkeho a ozajstného súcitu.

Na ceste nášho života prežívame každý svoju vlastnú skúsenosť, že náš duchovný život nemôže v nijakom prípade plynúť pokojne, nerušené, ale že sa musí stať miestom ustavičného a niekedy bolestného boja, ktorý sa skončí iba vo chvíli našej smrti. Tento zápas je nevyhnutný, no treba ho chápať ako mimoriadne kladnú skutočnosť. Pretože, ako hovorí sv. Katarína Sienská: „bez boja niet pokoja“. Bez boja niet víťazstva. A tento boj je vlastne časom nášho očisťovania, nášho duchovného rastu, v ktorom sa učíme poznávať seba samých vo vlastnej slabosti a Boha v jeho nekonečnom milosrdenstve. Boj je tým účinnejší, čím je srdce pokojnejšie. „Diabol robí všetko možné, aby vyhnal pokoj z nášho srdca. Lebo vie, že Boh prebýva v pokoji a práve tam, kde je pokoj, koná veľké veci“, hovorí Lorenzo Scupoli.

Môžeme povedať, že najistejším prostriedkom ako stratiť pokoj, je usilovať sa zabezpečiť si ho výlučne svojou vlastnou šikovnosťou. V tom spočíva naša veľká dráma: človek namiesto toho, aby sa s dôverou zveril do láskavých rúk Nebeského Otca, prejavuje mu vrcholnú nedôveru - vo všetkých oblastiach života sa pokúša

uplatniť iba vlastné sily a stáva sa veľmi nešťastným, a pritom vôbec nemá dôvod na túto nedôveru. Aby sme si zachovali pokoj uprostred neľahkej ľudskej existencie, máme iba jediné riešenie: oprieť sa s bezvýhradnou dôverou v samého Boha ako o *nebeského Otca, ktorý vie, čo potrebujeme* (Mt 6, 32). Získanie a zachovávanie vnútorného pokoja teda nie je možné bez dôverného vzťahu v modlitbe.

Nevyhnutnou podmienkou vnútorného pokoja je to, čo by sme mohli nazvať dobrou vôľou, alebo aj čistotou srdca. Je to pevný a trvalý postoj človeka, ktorý sa rozhodol milovať Boha nadovšetko, ktorý si úprimne želá za každej okolnosti uprednostniť Božiu vôľu pred svojou, ktorý nechce Bohu nič vedome odmietnuť. Možno - dokonca určite - jeho správanie nebude v každodennom živote vždy v súlade s týmto želaním. Po prípadných pádoch sa bude usilovať vstať, aby mohol Bohu povedať áno vo všetkom a za každých okolností. Toto je dobrá vôľa. Dobrá vôľa - nadobudnuté rozhodnutie povedať vždy Bohu áno vo veľkých, ako aj v malých veciach - je podmienkou vnútorného pokoja. Dobrá vôľa sama osebe nie je dokonalosť, či dosiahnutá svätosť - je to však cesta k nim, pretože takýto postoj srdca umožňuje viesť nás k dokonalosti. Viesť nás po ceste k svätosti. Krstom sme vykročili na cestu k svätosti, na cestu hľadania strateného pokoja. Rozhodli sme sa patríť k darcom pokoja, Ježišovi Kristovi a sme jeho reprezentantmi v tomto svete. Kristov pokoj sa má stať dresom, cez ktorý okolostojáci jasne rozoznajú hráčov na ihrisku tohto sveta. Podobne o tom spieva i skupina Elán: „Tak oblečme si dresy, keď sme takto v kope, aby bolo jasné, kto za koho kope“.

Dobre vieme, že slová o pokoji sa vždy dobre čítajú, či počúvajú, ale realita toho všedného života je často úplne iná. Na Ježišove slová ľahko zabúdame. Lenže, čo je ešte horšie, za túto zábudlivosť platíme dosť vysokú cenu: svet nám neverí. Tento svet chce vidieť, že to, v koho veríme, má pre nás hodnotu. Ak nám svet neverí, môže nastať situácia z českého filmu *Zapomenuté svetlo*, v ktorej sa hovorí:

Dávno som čítal poviedku, ktorá sa zmenila na sen: Vstúpil som do opusteného kostola, a tam sa modlil Boh. Hovoril som si: „Ku komu sa modlí?“ Vrávi: „Človeče, ak existuješ, zjav sa mi!“ Potom si ma všimol a vykrikoval: „Človek! Zjavenie ľudské.“ Povedal som: „Predsa si ma stvoril, čomu sa čuduješ?!“ Odpovedal: „Tak dlho už nikto nebol v tomto chráme, že som začal pochybovať. Človek existuje. Ja som sa s ním stretol.“

Tak teda oblečme si Pokoj. Oblečme si dres Ježiša Krista. Oblečme si dresy, keď sme takto v kope, aby bolo jasné, že Boh existuje - ja som sa s ním stretol!

Stretol som Pokoj, ktorý jediný je Svätý. Stretol som Svätý Pokoj.

Pavol Póša, kaplán

SVÄTÝ, SVÄTÝ, SVÄTÝ, PÁN BOH VŠETKÝCH SVETOV...

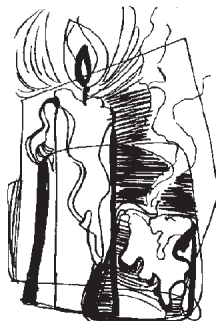
Kto z nás, čo sa zúčastňujeme na svätých omšiach, by nepoznal slová hymnu, ktorý sa modlíme bezprostredne pred premenením. A predsa, aj keď sa obraciame k Bohu, ktorý je najsvätejší a trojediný, naše vnímanie a prežívanie svätosti je neraz od neho vzdialené. Tento mesiac sú nám príkladom svätosti svätí, ktorých sviatok slávime.

Na jednom sympóziu zaznel zaujímavý názor, vraj každý človek túži po svätosti, túži nájsť Boha. Sám Boh je svätosť. Človek môže svätosť dosiahnuť v Cirkvi. Žiaľ, stáva sa, že viacerí ľudia, aj keď majú kontakt s Cirkvou, po čase odídu, lebo v Cirkvi dneška nachádzajú málo svätosti. Bol to zaujímavý pohľad, ktorý každého z nás môže podnietiť k otázke vlastnej svätosti života.

Ľudí neraz trápi budúcnosť. Čím lepšie sa zaistíť, pripravíť na zimu, na dôchodok, na ďalšie roky. Je dobré, keď myslíme na to, čo ešte len bude, čo nás môže postihnúť a je dobré sa na to pripravíť, aby sme neboli prekvapení. Dokonca aj súčasťou Biblie je kniha, ktorá hovorí o našej budúcnosti, o tom, čo sa stane v posledných dňoch a ako to bude potom. Samozrejme, že táto kniha – Kniha zjavenia svätého Jána apoštola hovorí len v náznakoch, v obrazoch. Dokonca o nej a o jej obsahu koluje aj veľa domnienok a povier.

V tejto knihe je zaujímavý úryvok, ktorý vykresľuje nesmierny, nespočítateľný zástup tých, čo stoja pred trónom Baránka, a anjelov a starcov, ktorí sa klaňajú Bohu. Tento úryvok je zaujímavý aj pre niektorých, čo nepatria do Katolíckej cirkvi. Niekedy sa zvyknú odvolávať na počet spasených, ktorý sa tu udáva – 144 tisíc. Hovorí, že je akýsi limit, strop, viac ľudí sa do neba nevojde. Keby sme tento výklad zobrali vážne, bolo by to naozaj vážne... Do neba by sa dostal len veľmi malý zlomok ľudí všetkých čias. Našťastie však vieme, že v Biblii je reč čísel symbolická, nie exaktná, ako ju my vnímame.

Vieme, že izraelských kmeňov bolo dvanásť. Počet 144 tisíc dostaneme vynásobe-

ním dvanástich kmeňov dvanástimi tisícmi z každého kmeňa. Tento číselný údaj teda pozostáva z čísel dvanásť a tisíc. Číslo dvanásť symbolizuje v Starom zákone Izrael a v Novom zákone nový Izrael, teda tých, čo uverili Bohu. Číslo tisíc zasa predstavuje nespočetné množstvo, kvantum. Keby sme chceli teda číslo 144 tisíc preložiť do nášho jazyka, povieme, že je veľmi veľa ľudí, ktorí oslavujú Boha v jeho kráľovstve. Nemusíme sa báť, že by to bol nejaký limitovaný počet. Ide skôr o to, kto sa dostane do toho nekonečného zástupu vyvolených, kto sa stane svätým. Aj na to máme odpoveď vo Svätom písme: *Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý.*

Svätý apoštol Ján hovorí o veľkej láske, ktorú nám daroval Otec. Tá láska spočíva v tom, že sa môžeme nielen volať Božími deťmi, ale že nimi naozaj aj sme; tá láska spočíva aj v tom, že nám pripravil skvelú budúcnosť. lebo kto má nádej v neho, kto sa usiluje byť čistý, ten je spôsobilý dosiahnuť Božie kráľovstvo. Všetci teda máme možnosť oslavovať Boha v jeho kráľovstve

a byť oslavovaní spolu so všetkými svätými. Nie je to len pre niektorých, svätosť je pre všetkých. V zozname svätých sa nachádzajú králi, ale aj otroci, ženatí aj slobodní, vydaté aj panny, kňazi a biskupi, rehoľníci, miništranti, chlapci a dievčatá, robotníci aj roľníci a mnoho takých, o ktorých nevieme. Máme šancu pridať k nim a rozšíriť tento zoznam.

Je to veľmi jednoduché – usilovať sa byť čistý, mať nádej v Boha, ako píše svätý Ján. Chiara Lubichová, zakladateľka hnutia Focolare, rozpráva nasledujúci príbeh: „V roku 1978 zaklopal v Ríme na dvere, kde bývali dievčatá sympatizujúce s hnutím, ustráchaný a bezradný muž. Prislil ich o pomoc, lebo nemal z čoho zaplatiť nájomné a hrozilo, že na druhý deň ho majiteľ vyhodí aj s rodinou. Dievčatá bezradne na seba pozreli. Nemali toho veľa, ale po spoločnom súhlase otvorili zásuvku a dali mu všetky úspory, ktoré mali. Dôverovali Bohu, že ich neopustí. Na druhý deň skoro ráno zazvonil telefón. Bol to ten istý muž, ktorý včera žiadal o pomoc. Povedal, že príde o 15 minút, ešte predtým, ako pôjdu do práce. Prišiel, ale bol to úplne zmenený človek. S radosťou im oznamoval: „Včera, keď som sa vrátil domov, manželka mi dala veľkú obálku, ktorá mi došla. Notár mi oznámil, že som dostal veľké dedičstvo, o akom sa mi ani nespomínalo. Chcel som sa s vami podeliť o túto veľkú radosť.“ Suma, ktorú im potom vrátil, bola dvojnásobná oproti tej, čo mu požičali.“

Ak my venujeme Bohu svoj život tu na zemi, Boh nám to nie dvojnásobne, ale mnohonásobne vráti. Ak skladáme svoju nádej v neho tu na zemi, ak žijeme s ním, tento život bude pokračovať. Bude to však život neporovnateľne krajší, život medzi množstvom všetkých tých, ktorí mu verili a dosiahli slávu svätých.

Prípravil Marián Bér

MISIE, A ČO PO NICH?

Prežili sme týždeň s misionármi – pátrami verbistami a v duchu sa pýtame, čo ďalej? Zanechali v nás niečo myšlienky, ktoré odzneli v kázňach či prednáškach, dotkli sa nášho vnútra, alebo pôjdeme svojimi vychodenými chodníkmi ďalej? Príjeme si zatiaľ aspoň témy kázni s nádejou, že sa nám niektoré už teraz vynoria v pamäti a že sa k nim budeme môcť postupne vrátiť, ak pátri verbisti vypočujú naše prosby a poskytnú nám materiály, z ktorých budeme môcť ďalej čerpať. Zopakujeme si zatiaľ aspoň témy kázni: *Hriech človeka a jeho spása v Ježišovi Kristovi; Obrátenie – návrat do domu milujúceho Otca; Odpustenie v živote človeka; Ježiš – Spasiteľ; Viera; Cirkev; Eucharistia; Modlitba; Utrpenie; Panna Mária; Poslanie rodiny...* Všetko témy, ktoré, keby sa v nás „usadili“, keby sa nám vryli do srdca, urobili by nás viac veriacimi, viac kresťanmi, ozajstnými nasledovateľmi Ježiša, ozajstnými katolikmi.

Som katolík?

Časopis *Světlo* vo svojom štyridsiatom prvom tohtoročnom čísle uverejnil článok P. Bernharda Springera ORC: *Sme katolíci?*, ktorý by nám mohol pomôcť viac si uvedomiť svoju katolícku identitu práve v súvislosti s tým, čo sme mali možnosť si vypočuť počas misijného týždňa v našom

chráme. Z citovaného článku vyberáme niekoľko myšlienok, ktoré by nám v tom mohli pomôcť, hoci v Blumentáli neodznegli v takejto forme.

V poslednom období sme svedkami nebývalých útokov na Cirkev, na jej predstaviteľov, predovšetkým zo strany rozličných médií, ale aj verejných činiteľov, nielen u nás,

ale i vo svete. Mnohých veriacich to rozčuluje a uráža, no sú aj takí, ktorí z nevedomosti, neznalosti Písma či učenia Cirkvi podľahnú a začnú pochybovať. Postoj spoločnosti, v ktorej žijeme, k Cirkvi nie je však len vecou masmédií či jej nepriateľov a liberálov rôzneho razenia, ktorí neraz tak konajú preto, že nepoznajú pravdu a idú za senzáciami. Je vecou nás veriacich, aby sme dobre poznali svoju vieru a vedeli si ju obhájiť.

Pýtajme sa teda podobne ako autor citovaného článku: **Uvedomujem si význam viery, ktorú som prijal v krste, uvedomujem si, čo pre mňa viera znamená, pokladám Cirkev za svoju Matku a naplno žijem v jej spoločnosti? Myslím si, že Cirkev má byť len pre mystikov, svätcov, cirkevných učiteľov..., alebo, že má byť „domovom“ každého kresťana katolíka?**

Cirkevní učítelia, svätci, všetky koncily všetkých storočí jednoznačne zdôrazňovali: Patríť k Ježišovi, patriť k jeho mystickému telu, znamená patriť Cirkvi. Milovať Ježiša, svojho Spasiteľa znamená milovať jeho Cirkev. Tu je niekoľko príkladov: *Milujme Pána, nášho Boha; milujme svoju Cirkev... milujme ho ako svojho Otca a Cirkev ako svoju Matku* (sv. Augustín). *Nikto nemôže mať Boha za svojho Otca, pokiaľ neuznáva Cirkev za svoju Matku* (sv. Cyprián). *Tam, kde je Cirkev, je aj Svätý Duch, a kde je Svätý Duch, tam je aj Cirkev a všetky milosti* (sv. Irenej Lyonský). Plním tieto požiadavky?

Som naozaj katolíkom?

Prišiel čas, keď misie a aj toto „pomisičné“ obdobie je dobrou príležitosťou opäť sa zamyslieť, spytovať si svedomie a opakovane si položiť otázku: Som naozaj katolíkom? Poznáam svoju vieru, usilujem sa ju prehľbovať, alebo moja príslušnosť k Cirkvi je len vecou tradície, ktorú som zdedil, vecou „kultúry národa“, ku ktorému sa hlásim, je moja viera mojím hlbokým presvedčením, alebo len akousi „zásterkou“, ktorou sa opášem, pretože ešte uznávam krst, cirkevný sobáš a pohreb? Upevňujem si svoju vieru čítaním Svätého písma, prehľbujem si svoje poznanie štúdiom Katechizmu a náboženskej literatúry? **Dnes totiž už nestačí byť tradičným katolíkom.** Svet, a to aj ten náš, sa s veľkou rýchlosťou rúti do sveta nevery a morálneho úpadku. Je pre nás zahabujúce, ako často sa aj my katolíci ľahko necháme oklamať lákadlami tohto sveta, a len preto, aby sme si zachovali „dobré

meno“, prijímame spôsoby neveriacich. **Dnes už nestačí byť ani „nedelným katolíkom“, nestačí svoju vieru vyznávať len v chráme a svojim správaním Krista zapierať.**

Každý človek, teda aj každý katolíkom, sa môže slobodne rozhodnúť, kde, na ktorej strane chce stáť, ale nikto nemá právo učenie Cirkvi prekrúcať a meniť tak, aby zodpovedalo jeho predstavám a želaniam. Nech by to bol človek akokoľvek vzdelaný, akokoľvek geniálny, nad každým veriacim katolíkom je Učiteľský úrad cirkvi. Pre každého katolíka musí byť samozrejmosťou, že prijíma katolícku náuku ako celok. Nijaký katolíkom nemá právo vyberať si z pokladu viery len to, čo mu vyhovuje, čo sa mu páči a odmietať to, čo sa mu zdá ťažké a nepopulárne. Neraz sú to veľmi citlivé otázky...

Autor článku doslova píše: Kto podporuje potraty, nie je katolíkom. **Nikdy nie je prípustné chcieť usmrtiť nenarodené dieťa ani nevládneho starca.** Podpora interrupcií a eutanázie je nezlučiteľná s katolíckou náukou, pretože táto náuka chráni základné ľudské právo, právo na život od počatia až po prirodzenú smrť.

Ak ste za uzatváranie homosexuálnych manželstiev či partnerstiev, nie ste katolíci. Ak obhajujeme manželský zväzok medzi mužom a ženou, neznamená to, že niekomu upierame jeho práva, pretože manželstvo nie je právo, ktoré patrí každému rovnakou mierou a rovnakým spôsobom, ako napríklad právo na slobodný názor. **Jednota medzi mužom a ženou je jediný solidný základ, na ktorom sa môže budovať rodina,** ako to ustanovil Boh vo svojej múdrosti.

Rodina je prvá a základná bunka tak Cirkvi, ako aj spoločnosti.

To, čo je správne a sväté, sa nemení len preto, že žijeme už v 21. storočí. Pravda sa nemení preto, že sa mení svet. Pravda nie je relatívna. Svätý Otec Benedikt XVI. už roky upozorňuje na nebezpečenstvo a dikta-túru relativizmu.

Cirkev je božská i ľudská

Cirkev nie je niečo, čo existuje mimo nás, a čo si môžeme sami meniť a prispôbovať. Tým, že sme prijali krst, sa Cirkev stala našou Matkou, našim domovom, miestom, kde žijeme s Kristom a v Kristovi, ktorý je jej Hlavou. Krst a viera sú nezásluženým darom. Aby sme túto pravdu boli schopní prijať a prežívať, vyžaduje si to naše **trvalé obrátenie.** To však neznamená, že niekedy nemôžeme mať ťažkosti alebo nejaké problémy. No za každých okolností ostáva Cirkev našou Matkou.

Katolícka cirkev je vzdialená od toho, aby sa pokladala za dokonalú. Vždy sa budú objavovať chyby a hriechy, ktoré oplakávame, a ktoré Boh svojou milosťou napráva. Pokiaľ budú ľudia hriešni, dovtedy sa budú vyskytovať problémy, ktoré musíme prekonávať. No Pán Ježiš nám sľúbil, že brány pekla ju nepremôžu (porov. Mt 16, 18). Cirkvi Pán zveril sviatosti, ako prostriedky spásy a dar pravdy o vykúpení, aby ju hlásala. Prostredníctvom viery máme účasť na tomto nesmiernom tajomstve, ktoré môžeme vďaka Božej milosti prežívať. Na to, aby sme ostali Božimi deťmi, nie je nijaká obeta priveľká!

Pripravila X. Duchoňová

KNIHA ZJAVENIA - 2. ČASŤ

V priebehu tohto cyklu prednášok formou Lectio divina nás otec arcibiskup Stanislav Zvolenský pozýva postupne prenikať do Knihy zjavenia apoštola Jána.

Druhú prednášku venoval listom, ktoré akoby syn človeka prostredníctvom Ducha nadiktoval Jánovi. Adresoval ich anjelom siedmich cirkví, z ktorých päť posudzujú kladne a dve vyčítavo. Číslo sedem predstavuje úplnosť, čo znamená, že sú určené celej Cirkvi a v každom čase, keď hovorí: *napiš teda, čo si videl, čo je teraz a čo sa má stať neskôr* (Zjv 1, 19). Vyčítky smerujú hlavne do Sárd a Laodicei. Anjelovi cirkvi v Sardách odkazuje: *máš meno, ako by si žil, ale si mŕtvy*“ (Zjv 3, 1). Anjelovi v Laodicei zasa: *Hľa, stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vjdem k nemu a budem s ním večerať a on so mnou* (Zjv 3, 20).

Pre potvrdenie oprávnenosti týchto slov vyčítky nemusíme ísť ďaleko. Aj dnes sú veľmi aktuálne. Voláme sa kresťania, ale často sa tak neprejavujeme. Sme akoby duchovne mŕtvi, aj keď sa ako živí pohybuje po tomto svete. Tak, ako nemôžeme čakať bohatú úrodu, ak nepokopeme záhradu a neposadíme, ani slovo nám veľa nepovie, ak nenájdeme v nás vhodné podmienky na pôsobenie. Nielen Božie slovo, ale nijaké slovo. Čomu nerozumieme, to

nás nudí, a preto odmietať. Ak sa neusilujeme poznávať a učiť sa, zostávame slepi, aj keď máme oči v poriadku. Zdá sa nám prirodzené, že posielame deti do školy, aby sa učili, aj keď sa im často veľmi nechce. Radšej by sa hrali alebo pozerali televíziu. My vieme, čo ony ešte netušia, o čo by v živote prišli bez poznania zmyslu všetkých vecí a vzťahov, nielen ich povrchného vnímania. Koľko manželstiev by pretrvalo, keby sa riadili len rozumom – aké mám z toho výhody, alebo len citom – kým trvá moja zaľúbenosť? Tu musíme zapojiť predovšetkým vôľu, chcieť a vytrvať v práci, v učení, v manželstve aj vo viere. Možno niekto povie: veď ja by som aj chcel veriť, ale akosi tomu nerozumiem, a na také veci ani nemám čas. Nerozumiem a nemám čas, no **chcem** a to je to najdôležitejšie. Lenže chcieť znamená zároveň aj konať.

Blahoslavená sestra Faustina tľmočí Ježišove povzbudzujúce slová takto: *Poznáam tvoju biedu, tvoje zápasy, trápenie tvojej duše, slabosti tvojho tela. Viem aj o tvojej zbabulosťi, o твоjich hriechoch, no napriek tomu ti hovorím: Daj mi svoje srdce, ľúb ma, aký si! V každom okamihu a v každej situácii, v ktorej sa nachádzaš, v horlivosti alebo suchote,*

v dôvere i v nedôvere, ľúb ma, aký si! Chcem lásku tvojho úbohého srdca, lebo ak budeš čakať, kým budeš dokonalý, nikdy ma nebudeš ľubiť. Dieta moje, dovoľ mi ľubiť ťa, chcem tvoje srdce. Určite ťa obrátim časom, ale dnes ťa ľúbim takého, aký si a želim si, aby si aj ty ľúbil mňa taký, aký si. Chcem vidieť z bezodnej hĺbky tvojej biedy vystúpiť tvoju lásku! Netráp sa tým, že nemáš žiadne cnosti – ja ti dám svoje. Ak sa budeš trápiť, dám ti svoju silu. Ak mi daruješ svoju lásku, dám ti tak veľa, oveľa viac, ako si vieš predstaviť. Mysli stále na to, aby si ma ľúbil, aký si.“

Ježiš nám ponúka svoju lásku, ponúka viac ako si vieme predstaviť, lenže my pre to nič nerobíme. Sedíme za svojimi zamknutými dverami, možno nám hučí pračka, televízor alebo rádio. Nepočujeme a necítíme jemné klopanie na dvere nášho srdca, ktoré tým nekonečným kolobehom denných starostí bez zastavenia stvrdlo na kameň. Zastavme sa, stíšme sa v modlitbe a skúsme zachytiť jeho klopanie, otvoríme mu srdce a neprestaneme žasnúť nad dôkazmi jeho lásky, ktorými nás zahŕňa. Ježiš je džentlmen, nedá sa zahabiť a našu lásku nám mnohonásobne opláti. Keď však neotvoríme, nebude sa nám vnucovať. Keď sú stiahnuté rolety, ani slnečné svetlo nemôže ožiariť izbu. **Táňa Hrašková**

PREDSTAVUJEME NOVÉHO KŇAZA FARNOSTI

Od 13. októbra má naša farnosť ďalšieho pána kaplána, Pavla Mikulu. Sme radi, že ho môžeme predstaviť našim čitateľom a privítať aj na stránkach nášho farského časopisu už krátko po jeho prichode.

• **Je to prekvapenie pre nás Blumentálcov, naisto príjemné prekvapenie, že máme vo farnosti nového kňaza. Bolo to, pán kaplán, prekvapenie aj pre Vás, keď Vás otec arcibiskup poslal k nám?**

Určite, bolo to pre mňa prekvapenie, keďže som nevedel, kam ma otec arcibiskup pošle. Verím, a už teraz aj viem, že s pomocou blumentálskych farníkov a aj spoločenstva kňazov, do ktorého som bol tým spôsobom začlenený, sa to stane naozaj príjemným prekvapením.

• **Čo Vám hovorilo slovo Blumentál, a čo Vám hovorí po tých doslova len niekoľkých dňoch Vášho pôsobenia v tejto farnosti?**

Slovo Blumentál mi hovorilo a hovorí veľa. Je to farnosť, v ktorej som prijal sviatosť krstu i sviatosť birmovania. Keďže som rodený Bratislavčan, nie je to pre mňa farnosť celkom nová, a som rád, že práve v tejto farnosti môžem takpovediac začať svoju pastoračnú skúsenosť na Slovensku.

• **Prišli ste v čase, keď sa rozbiehali naše farské misie, teda v čase, keď pán farár, obrazne povedané, odovzdal „moc nad farnosťou“ pátrom verbistom. Je tento čas pre Vás časom pozorovania života farnosti, časom oboznamovania sa s novým pôsobiskom, alebo ste museli zapnúť „naplno“?**

Nuž, zapnúť naplno je krásna vec, pre začiatok by som sa usiloval aspoň nebrzdíť. Okolnosť farských ľudových misií bola naozaj veľkou príležitosťou pre nás všetkých, ako ste určite sami mali možnosť skonštatovať. Príhovory pátrov verbistov človeka skoro až nútli, aby sa nad sebou zamyslel, aby sa zamyslel nad základnými presvedčeniami, na ktorých stojí náš život, a aby obnovil svoje hlboké vnútorné rozhodnutie ísť za Kristom.

• **Povedzte, prosím, našim čitateľom niečo o sebe, odkiaľ pochádzate, kedy ste začuli Pánovo volanie ku kňazstvu a aká bola tá cesta, ktorú ste završili prijatím sviatosti kňazstva?**

Moje povolanie, teda ešte skôr moja viera, má svoj počiatok v rodine a v rodičoch, ktorých mi Pán Boh daroval, a ktorým som dlžný veľkú vďaku a lásku. Do seminára v Bratislave som nastúpil v roku 1998 a po ukončení tretieho roku štúdia ma predstavení poslali pokračovať v štúdiách do diecézy Casale Monferrato v Taliansku. Je to diecéza, ktorú iste viacerí poznáte, pretože tam študoval a potom ako kňaz aj pôsobil niekdajší blumentálsky kaplán vdp. Branislav Popelka. Následne po ukončení seminára v roku 2005 som bol vysvätený za kňaza v Katedrále svätého Martina v Bratislave.

• **Naši bohoslovci chodia obvyčajne študovať do Ríma. Ako ste sa dostali práve do Casale Monferrato, ktoré nie je v katolíckom svete také známe ako Večné mesto?**

Už pred mojim príchodom do Casale sa v tamojšej diecéze vymenilo viacero slovenských seminaristov, dnes už kňazov, a to na základe dohovoru medzi obidvoma diecézami, medzi ešte vtedy Bratislavsko-Trnavskou arcidiecézou a Casalskou diecézou. Ide tu o vzťahy, ktoré pretrvávajú už dlhší čas a stali sa pre nás, ktorí sme prežili nejaký ten čas v Casalskej diecéze, možnosťou nadobudnúť novú skúsenosť, či naučiť sa jazyk.

• **Kde ste pôsobili po vysviacke? Študovali ste všeobecnú teológiu, alebo ste sa v štúdiu špecializovali na niektorú jej disciplínu?**

Môj pobyt v Taliansku sa kňazskou vysviackou ešte neskončil. Pokračoval som ďalej v štúdiách na Milánskej teologickej fakulte so zameraním na morálnu teológiu a popritom som slúžil ako kaplán vo farnostiach v Casalskej diecéze. Štúdium teológie je niečo veľmi pekné a som rád, že mi bola daná táto možnosť. Najmä dnes, keď by mnohí chceli predstaviť vieru ako niečo nepodložené, čo nemá nič spoločné so zdravým „vedeckým“ uvažovaním, a ktorí odsúvajú vieru ako záležitosť čisto súkromnú, ako nejaký osobný názor, je nanajvýš zaujímavé a pritažlivé zaoberať sa náukou o Bohu, teda teológiou. Ide tu teda o úsilie byť stále pripravený obhájiť sa pred každým, kto nás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je v nás (porov. 1Pt 3, 15).

• **Ako by ste charakterizovali život Talianov, ich postoj k Cirkvi, vernosť Svätému Otcovi...?**

Môžem z vlastnej skúsenosti potvrdiť

Cirkev prijala Eucharistiu od Krista, svojho Pána, nie ako jeden spomedzi cenných darov, ale ako dar par excellence, lebo je to Kristov dar seba samého, jeho osoby v jej svätej ľudskosti, ako aj jeho diela spásy (Ján Pavol II.: Ecclesia de Eucharistia 11).

Milosti, ktoré môžeme získať počas svätej omše, majú nekonečné Božiu moc. Jediné, čo ich obmedzuje, je naša schopnosť prijať ich (Cataliny Rivas v Milujte sa č. 12: Ako sa zúčastniť na Eucharistii).

všeobecnú mienku, že Taliani sú naozaj temperamentní, srdeční a veľmi otvorení. Aj v novej situácii zmiešavania kultúr, keď prichádzajú mnohí prisťahovalci hlavne z Maroka a z ostatných krajín severnej Afriky či z východnej Európy (Rumunsko, Moldavsko, Albánsko ...), Taliani sa ukazujú ako veľmi tolerantný národ, schopní prijať každého, kto sa snaží zapojiť aktívne do spoločnosti. Určite, nárast problému rozdielnosti kultúr ostáva veľkou výzvou pre dnešnú európsku spoločnosť.

Čo sa týka ich vzťahu k Cirkvi, poznal som, že veľká väčšina ľudí, ak nie skoro všetci, prešli skúsenosťou oratória, ktoré je zvyčajne v každej farnosti. Oratória totiž nefungujú len v saleziánskych farnostiach, ale sú nástrojom starostlivosti o mládež a slúžia na prípravu na prijatie sviatosti vo farnosti. V dôsledku toho Taliani v zásade majú radi a ctia si svojich kňazov i farnosť, z ktorej pochádzajú.

• **Slúžia milánske chrámy ešte stále na bohoslužby, alebo sa už aj tam, ako napríklad vo Francúzsku, Anglicku, Nemecku či v USA prejavuje snaha „prerobiť“ chrámy na kultúrne strediská, koncertné „sály“ či na miesta atraktívne pre turistov?**

Nemal som možnosť pozorovať podobný fenomén. V Taliansku, ako iste viete, je mnoho krásnych chrámov a kostolov, ktoré sú dnes autentickými kultúrnymi pamiatkami veľkej hodnoty. Taliani si ich naozaj vedia vážiť a vynakladajú veľké úsilie i finančné prostriedky na ich zachovanie, tak zo strany Cirkvi, ako aj zo strany štátu.

• **Nedá mi neopýtať sa Vás, či ste navštívili aj Rím, či ste mali možnosť dostať sa aj do blízkosti Svätého Otca, resp. či ste navštívili aj Genazzano, stredisko úcty k Matke dobrej rady, ktorej obraz máme vo farnosti ešte z čias, keď náš terajší kostol ani neexistoval.**

Musím sa priznať, že za všetky tie roky, ktoré som bol v Taliansku, nepodarilo sa mi ísť do Ríma. Z Casale to totiž nie je až tak blízko (skoro 650 km). Tým viac by som rád v budúcnosti navštívil Večné mesto. Teraz mám o dôvod viac spoznať Genazzano, ako miesto, na ktoré je určitým spôsobom viazaná aj naša farnosť.

Vítajte teda, pán kaplán medzi nami Blumentálcami. Ďakujem Vám za rozhovor a verím, že naši čitatelia budú mať možnosť okrem tohto rozhovoru spoznať Vás bližšie nielen prostredníctvom homílií, ale aj cez články v našom farskom časopise. Môžem Vám sľúbiť, že Vás budeme správať modlitbami podobne, ako ostatných našich kňazov.

X. Duchoňová

„VIVA CRISTO REY“ (NECH ŽIJE KRISTUS KRÁĽ)

Sviatok Krista Kráľa do liturgie zaviedol Pápež Pius XI. na záver Svätého roka 1925. Týmto sviatkom oslavujeme vládu Krista nad dejinami, národmi a nad všetkými oblasťami života, ba nad celým vesmirom.

Krátko po vyhlásení tohto sviatku nasledovalo katolícke povstanie v Mexiku, ktoré túto otázku dostalo do popredia záujmu celého sveta. Mexiko, podobne ako iné štáty Ameriky, vytvorili slobodomurári. V tejto krajine sa najviac prejavila nenávisť ku Katolíckej cirkvi. V roku 1917 sa prezidentom Mexika stal víťaz občianskej vojny, člen lóže V. Carranza. Pričinil sa o schválenie protikatolíckej ústavy, ktorá sa ale z obavy pred reakciou obyvateľstva neuplatňovala. Presadiť ju sa usiloval ďalší prezident, tiež člen lóže P. E. Calles. Nariadil, aby sa kňazi presťahovali do väčších miest, kostoly sa mali zatvoriť, ich majetok zinventarizovať a fary sa mali premeniť na verejné budovy. Snaha presadiť tieto nariadenia sa stretla s rozsiahlym odporom miestnych veriacich. Napriek nesúhlasu značnej časti kňazov, odpor prerástol do ozbrojeného povstania. Povstalci boli spočiatku ozbrojení len mačetami, tyčami a starými poľovníckymi puškami. Ich úsilie o lepšie vyzbrojenie sa stretlo s nesúhlasom nielen vlády USA, ale pod vplyvom propagandy i katolíkov USA. Na druhej strane vláda USA vojensky pomáhala Callesovmu režimu. Nedostatok zbraní vyvažovali zápal a odvaha povstalcov. Bojovali s výkrikom *Viva Cristo Rey* (Nech žije Kristus Kráľ). Preto ich protivníci nazvali Cristeros. Stávalo sa, že vládni vojaci im odpovedali „Viva satanas“ (Nech žije diabol).

Veľkou pomocou pre povstalcov bola tajná ženská organizácia *Brigády Svätej Jany z Arcu*, ktorá ku koncu povstania mala asi 25 000 členiek. Tie vykonávali tylové služby: nákup munície, zdravotnú starostlivosť atď.

Postupne sa zlepšovali výzbroj, ako aj organizácia povstalcov. Deň preživali bez

alkoholu a končil sa modlitbou ruženca. Povstanie sa zmähalo a povstalci ovládli značné oblasti najmä západného Mexika s výnimkou veľkých miest a železničných tratí. Na týchto územiach sa organizovala nová štátna správa, školstvo, súdnictvo, starostlivosť o rodiny živých i padlých povstalcov. Odhaduje sa, že ich padlo 30 000.

Na strane vlády padlo asi 65 000 vojakov. Tí bojovali bez nadšenia, často pozostávali z násilne zmobilizovaných dedičanov, z ktorých mnohí sympatizovali s povstalcami. Vo vládných vojskách bolo pravidlom zabíjať zajatých povstalcov, podobne ako aj podozrivých z ich podpory. Najhoršie boli „rekoncentrácie“, čiže vyhnanie ľudí z istého územia, z ich domov a zhromažďovanie ich pod holým nebom na dažďa a chlade. Úmrtosť v týchto táboroch bola obrovská. Doteraz nie sú známe straty civilných občanov počas tejto vojny. Vládni vojaci premieňali kostoly na stajne, Hostie sypali do sena určeného koňom. Na toto prenasledovanie katolíkov v Mexiku zareagoval pápež Pius XI. encyklikou *Inquis Afflictisque* z 18. 11. 1926. Ostro v nej kriti-

zoval ústavu štátu, ktorá neuznávala Cirkev a oplakával kňazov a všetkých verných veriacich, ktorí zahynuli ukrutnou smrťou.

Povstanie sa skončilo v roku 1929, keď Callesa vo funkcii nahradil dočasný prezident E. P. Gil. Keďže vojenská situácia sa vyvíjala nepriaznivo pre vládu a veľmi zlá bola aj hospodárska situácia, E. P. Gil začal rokovať s biskupmi. Nesľúbil síce zrušenie protikatolíckych článkov ústavy, ale ústne sľúbil, že sa nebudú uplatňovať a povstalci budú amnestovaní. Vládne lietadlá potom povstalcov rozhodli letáky, že sa kňazi môžu vrátiť na svoje miesta. Na základe toho prestali bojovať a vrátili sa domov.

Po niekoľkých mesiacoch, keď vláda zúčtovala s opozičným politikom J. Vasconelosom, vrátilo sa aj prenasledovanie Cirkvi. Vodcov a významnejších činiteľov povstania začali vraždiť. Voči tomu sa opäť ozval pápež encyklikou *Acerba animi* z 29. 9. 1932. Konštatoval, že prenasledovanie katolíkov v Mexiku sa veľmi nelíši od prenasledovania v Rusku. Preto sa mnohí povstalci vrátili do hôr a ukrývali sa tam až do r. 1938. Na ich prenasledovanie zareagovala aj väčšina poslancov snemovne reprezentantov USA, ako aj katolícka organizácia *Kolombovi rytieri*, ktorí v 1935 žiadali prezidenta Roosevelta o podniknutie krokov v prospech mexických katolíkov. Keďže však aj Roosevelt bol členom lóže, ostal hluchý a nemý a nič neurobil. Situácia Katolíckej cirkvi v Mexiku sa zásluhou utrpenia mnohých verných odvtedy zlepšila, no dodnes nie je celkom v poriadku.

Slávnosť Krista Kráľa nás stavia pred zásadnú otázku: **Pokladáme Krista skutočne za Kráľa, nielen za Kráľa svojho srdca, ale aj sveta a vesmíru?** Nebojme sa ani my dnes hrd a isto povedať: **Nech žije Kristus Kráľ!**

Krátku históriu k sviatku Krista Kráľa pripravil Zdenko Tkáčik

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA

Počas uplynulých mesiacov sme sa v rámci našej Farskej univerzity zaoberali čiastočným poznávaním náboženstiev, ktoré sa stávajú súčasťou nášho života, a či chceme alebo nie, ovplyvňujú naše prostredie a správanie. Vstupujú do prostredia, ktoré sa po stáročia vyznačovalo životom vychádzajúcim z koreňov kresťanstva, ktoré koncom devätnásteho storočia, no najmä v druhej polovici dvadsiateho storočia narušila ateizácia šírením marx-leninizmu.

V súčasnosti ateizácia pokračuje bez nádechu marxizmu, pričom oveľa silnejšie a agresívnejšie nastúpila éra konzumizmu, ktorá sa silne prejavila aj v našej spoločnosti (otvorené komerčné centrá, ktoré sa stali novodobými chrámami najmä v nedele, a zároveň v bezbrehom liberalizme istým spôsobom dávajú pocit slobody jednotlivcovi, nevedomujúc si, že je to na úkor slobody, ba priam zotročovania iných. O tom však už v nasledujúcich číslach Blumentálu).

Na scénu našej spoločnosti vstúpil fenomén islamu. V tradične kresťanských krajinách (najsilnejšie v Nemecku a vo Fran-

cúzsku, no badáme to už aj na Slovensku) sa to deje silnou emigráciou – prístahovateľstvom, ako aj populačnou otázkou (na obrázkoch často vidieť islamskú ženu so štyrmi či piatimi deťmi, no Európanku s dvomi psami), a preto je naozaj nutné správne poznanie islamu. Aj vplyvom teroristických útokov zo strany fundamentalistov sa totiž vytvára skreslený obraz o islame ako takom, čo podnecuje xenofóbiu a vedie k rasizmu. Na druhej strane aj podceňovanie problému môže v budúcnosti viesť k nárastu problémov vo vzťahoch a k možným konfliktom, aké, žiaľ, možno pozorovať vo Francúzsku či na Balkáne.

Čoraz väčšmi sa nám tu udomácňuje budhizmus s jeho filozofiou. Je dôležité poznať aj iné (čo do počtu) „silné“ náboženstvá, ktoré svojou netoleranciou spôsobujú spoločenské napätia v jednotlivých krajinách. Mám na mysli napríklad popravy „odpadlíkov“ – konvertitov (z islamu či hinduizmu) na kresťanstvo v krajinách, kde tieto náboženstvá sú v prevahe (Pakistan, India, Indonézia...).

Už blahoslavený Ján XXIII. veľmi silne rozpoznával znamenia čias, preto aj Druhý vatikánsky koncil má skicu, ktorá sa rozpracúva v pontifikátoch jeho nástupcov. Náuku o vzťahoch k nekresťanským náboženstvám rozvinuli konciloví otcovia v **deklarácii *Nostra Aetate* o postoji Cirkvi k nekresťanským náboženstvám**. Gréckokatolícky biskup, pražský apoštolský exarcha Mons. Ladislav Hučko v zborníku *Duchovného pastiera*, ktorý vyšiel pod názvom *Týž-*

deň koncilu na Slovensku v roku 2002, píše: „Deklarácia *Nostra aetate* nie je obsérna: obsahuje iba asi šesť strán textu. Pôvodne bol text osnovy deklarácie hotový už v polovici roka 1960 a mal iba 42 riadkov. Bola to azda najkratšia koncilová schéma, ale súčasne aj najchúlostivejšia. No na verejnom zasadnutí 28. októbra 1965 konciloví Otcovia schválili s konečnou platnosťou text, ktorý medzičasom prešiel rozličnými redakciami a schvaľovacími procesmi.

O čom hovorí text deklarácie? Vychádza zo základnej skutočnosti, že „ľudia rozličných náboženstiev čakajú odpoveď na skryté záhady ľudskej existencie“. To je to, čo ich spája a vedie k hľadaniu. V neskoršom dokumente medzinárodnej teologickej komisie *O kresťanstve a náboženstvách* z roku 1997 sa konštatuje: *Vzrastajúce vzájomné vzťahy medzi kultúrami vo svetovej spoločnosti a ich vzájomné prenikanie prostredníctvom hromadných oznamovacích prostriedkov spôsobujú, že do centra každodenného vedomia človeka vstupila otázka náboženskej pravdy.*¹

V deklarácii nezaznievajú nijaké polemické alebo konfrontačné tóny. Usiluje sa akceptovať z iných náboženstiev všetko, čo je tam akceptovateľné. Dôležitý tu nie je náukový postoj, ale postoj pastoračný: maximálne sa priblížiť a pochopiť tých ľudí, čo patria do oblasti iných náboženstiev. Jednoznačne pozitívny postoj sa deklaruje aj voči židovskému náboženstvu. To je zaiste aj reakcia na mnoho rokov nevráživosti medzi kresťanmi a židmi, čo v minulosti nikdy nevedlo k niečomu pozitívnemu, ale iba postupne zaťažovalo vzťahy.

Dnes sa už všeobecne prijíma aj možnosť spásy tých, čo mimo Cirkvi žijú podľa vlastného svedomia. Avšak táto spása nie je možná bez vzťahu a nezávisle od Krista a od jeho Cirkvi: zakladá sa na univerzálnej prítomnosti Ducha, ktorého nemožno oddeliť od Ježiša.²

Ak je relatívne ľahké obrátiť a získať pre kresťanstvo jednotlivca, a tak zmeniť celú kultúru, ktorá vyrástla na určitých náboženských zásadách, a ktorá spätne pôsobí na spôsob prejavovania a vyznávania vlastnej viery, je v súčasnosti prakticky nemožné. Cirkev si túto zmenenú historickú situáciu veľmi dobre uvedomuje. Jedinou cestou je dialóg. Nezmeniť kultúru ako takú, čo je nemožné a ani si to nemôže klásť za cieľ, ale pomôcť tejto kultúre objaviť samu seba. Už vo vlastnej kultúre je potenciálne obsiahnutá možnosť prijať kresťanstvo, je na to pripravená. Bezprostredne po skončení koncilu na to poukázal sám pápež **Paol VI. pri svojej návšteve Indie.**³ Vtedy povedal: *V Indii sa nachádza pôvod najstarších antických kultúr a zdroj veľkých náboženstiev. Je to národ, ktorý hľadal Boha prostredníctvom svojej neúnavnej túžby objaviť ho hlbokými meditáciami a mlčaním. Málokde sa vyjadřila túžba po Bohu takými slovami plnými ducha Adventu, ako vo vašich svätých knihách, napísaných mnoho rokov pred príchodom Ježiša Krista.*

Treba pripomenúť, že dokument *Nostra aetate* nie je jediný dokument Druhého vatikánskeho koncilu, v ktorom zazneli tieto tóny dialógu s nekresťanskými náboženstvami. Dotýka sa ho tak pastorálna konštitúcia *Gaudium et spes* o Cirkvi v súčas-

nom svete, ako aj dekrét *Ad gentes* o misijnej činnosti Cirkvi. No iba v deklarácii *Nostra aetate* sa hovorí výlučne o nekresťanských náboženstvách. Dialóg je dvojsmerná komunikácia. Obsahuje potrebu hovoriť a počúvať, dávať a dostávať s cieľom vzájomného vzrastu a obohatenia. Nie je nejakou zradou misijného posolania Cirkvi ani novou metódou obracania na kresťanstvo. Toto je jasne vymedzené v encyklike Jána Pavla II. *Redemptoris missio*. *Dialóg možno chápať rozličnými spôsobom. Po prvé, iba na čisto ľudskej rovine, keď dialóg znamená vzájomnú komunikáciu vedúcu k spoločnému cieľu, alebo na hlbšej úrovni, keď vedie k medziosobnému spoločstvu. Po druhé, dialóg možno chápať ako postoj rešpektu a priateľstva, ktorý preniká, alebo by mal prenikať všetky tie aktivity, ktoré tvoria evanjelizačné poslanie Cirkvi. Toto sa nazýva „duchom dialógu“. Po tretie, v kontexte náboženskej plurality viesť dialóg znamená v poslušnosti k pravde a rešpektovaním slobody všetky pozitívne a konštruktívne medzináboženské vzťahy s jednotlivcami a spoločnosťami iných náboženstiev, ktoré sú nasmerované k vzájomnému pochopeniu a obohateniu.*

Za posledných približne štyridsať rokov došlo teda vďaka Druhému vatikánskemu koncilu a osobitne deklarácii *Nostra aetate* k nebyvalému obratu vo vzťahoch k nekresťanským náboženstvám, aj keď určite ostáva ešte veľa otvorených a nedoriešených otázok. **Predovšetkým už na oboch stranách nepanuje zásadne nepriateľský a antagonistický postoj, aj keď ešte prežívajú zvyšky vzájomného nepochopenia predovšetkým na strane niektorých islamských skupín, ktoré súčasnú západnú civilizáciu so všetkými jej ideologickými, ekonomickými a vojenskými nástrojmi mylne plne stotožňujú s kresťanskou civilizáciou.** Zväčša sa to však už vie rozlišovať, čo dokazuje aj vzájomná spolupráca na rozličných medzinárodných úrovniach. **V dnešných časoch celkovej hrozby terorizmu, ktorého mnohí vodcovia sa, žiaľ, nezriedka odvolávajú na náboženské princípy, sa jasne ukazuje, že to bolo pôsobenie Ducha Svätého, ktorý vnukol koncilovým Otcom myšlienku zostaviť a vydať túto deklaráciu o postoji Cirkvi k nekresťanským náboženstvám.**

Do vedomia všetkých príslušníkov náboženstiev, ktorí sa v dobrej vôli zúčastňujú na vzájomnom dialógu, sa už pevne a nezvratne zakorenilo vyhlásenie Svätého Otca Jána Pavla II., ktoré v roku 1986 vydal v Assisi: *Náboženstvo nie je a nemôže sa stať zdôvodnením konfliktov, najmä vtedy nie, keď náboženstvo, kultúra a národ sú stotožnené. Náboženstvo a mier kráčajú spolu: vyhlásiť vojnu v mene náboženstva je zjavným protirečením.*

Pripravil Daniel Dian

¹ Kresťanstvo a náboženstvá, Medzinárodná teologická komisia, Paoline, Milano 1997, s. 56.

² Porov. GS 22: „Keďže Kristus zomrel za všetkých a keďže konečné povolanie človeka je v skutočnosti jedno, to jest Božie, musíme byť presvedčení, že Duch Svätý všetkým poskytuje možnosť - spôsobom známym jedine Bohu - mať podiel na tomto veľkonočnom tajomstve“.

³ Návšteva Bombaja sa uskutočnila 3. novembra 1964.

Farská knižnica informuje

V súčasnosti je populárne vydávať rôzne publikácie určené konkrétnemu okruhu čitateľov s problematikou šitou na mieru. Tento trend sa nevyhol ani Karmelitánskému nakladateľstvu, ktoré v sérii Čítanie pre ženy vydalo nevelikú publikáciu **Hany Pinknerovej: Boh pošepkal mamičkám** (KNA, Bratislava 2010, 135 s.).

Napriek spomínanému adresnému okruhu si dovoľím túto knižku odporučiť aj ostatným. Písala ju síce žena pre ženy a popisuje problematiku vnútorného i vonkajšieho sveta ženy venujúcej sa rodine a deťom, ale myslím si, že obohatiť aj ostatných. Pre mňa bola obohatením tým, že mi dovolila nahliadnúť do autorkinho intimného vzťahu s Bohom. Jej denná kontemplácia a priam hmatateľný zážitok Boha v tých najobvyčajnejších úkonoch a úlohách mi pomohli vidieť a vedieť viac ako doteraz. Nevedela som zapojiť Boha do strúhania starých rožkov na strúhanku, nevedela som, že výsledkom modlitby môžu byť upečené buchty pre susedu, nemala som fantáziu pri varení a krájaní zeleniny ako vplyv duchovného čítania biblie, nevidela som množstvo maličkostí, ktoré robia náš život krajší a duchovnejší. Autorka je mamičkou dvoch dievčatiek a pri ich výchove často zažíva horúce chvíle. Vďaka svojej duchovnej pohotovosti však dokáže vždy veľmi pekne a zaujímavovo zareagovať. Vždy a všade sa jej do všetkého priplietia Božia prítomnosť. Nijaké extázy, nič mimoriadne, ale v úžasnej jednoduchosti vo všetkom, čo sa udeje, cítiť, že jej duchovnosť stojí na pevných základoch modlitby a čerpania odpovedí na otázky a problémy z Božieho slova. Sme vtiahnutí do veľkého dobrodružstva prebývania Boha v našich domovoch, v našich každodennostiach, v našich prácach, starostiach, ale aj radoostiach. Autorka nás nenápadne vedie za ruku k zdroju riešenia našich rodinných kríz. Poukazuje na reálne okolnosti, odhaľuje podrobnosti zo svojho rodinného života, len aby sa mohla s nami podeliť o radostný objav vlastnej ceny a dôležitosti všetkých tých drobných úkonov, z ktorých sa skladá náš každodenný, často monotónny a ubíjajúci deň v domácnosti. Význam prítomnosti, prítomnej chvíle, konkrétnej činnosti, nech je akokoľvek bezvýznamná, mení aj rodičovskú dovolenku na podstatnú časť nášho duchovného života. Nie sú to strategické roky našej kariéry, nie je to bezvýznamný čas, naopak, je to kairos, čas Božieho navštívenia, čas Božej pedagogiky. Často upadáme do bludu, že v tomto období my vychováваме svoje ratolesti, ale pravdou je, že vlastne nás vychováva Boh spolu s nimi, aby sme raz všetci boli šťastní Boží synovia a dcéry.

Myslím si, že táto drobná publikácia bude obohatením najmä pre tých, čo ešte nepoznajú svoju cenu v Božích očiach a nepochopili, že v Božích očiach je všetko inak ako v hodnotení tohto sveta.

Monika Šandorová

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Pi: 14,30 – 16,30 h;
telefón: 55 56 23 19 (fax), 55 41 02 33, 0904 555 566;
koston: 55 57 11 78.

SVÄTÉ OMŠE

• **nedela a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; **18,00 h**, v sobotu popoludní len o 18,00 h; • **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov. V deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok (napr. sv. Cyrila a Metoda a Sedembolestnej Panny Márie): 6,00; 7,30; 9,00, popoludní o 16,30 a 18,00 h – všetko slovenské.

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA – ZMENA

• **vo vtedné dni** ráno budeme spovedať počas druhej svätej omše od 6,30 h do jej skončenia, večer pri svätej omši od 16,30 h do skončenia sv. omše o 18,00 h; • **v prvopiatkový týždeň** aj pri prvej svätej omši od 5,45 h (pondelok až piatok) a vo štvrtok a piatok od 15,00 h do skončenia večernej sv. omše (cca do 19,00 h); • **v nedelu** dopoludnia medzi svätými omšami (v prípade potreby aj cez sväté omše) od 7,00 do 12,00 h.

FATIMSKÁ SOBOTA

6. 11. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe sv. ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 20. 11. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

v stredu ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda o 7,15 h; vo štvrtok po sv. omši, ktorá sa začína o 16,30 h, teda od 17,15 do 17,45 h. Saleziáni (Miletičova): vo štvrtok po večernej sv. omši.

KATECHÉZA

• **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný lístok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

• **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom a raz s psychológom vždy v prvé tri pondelky o 18,00 h na farskom úrade a potom s lektorom prirodzeného plánovania rodičovstva v evanjelizačnom dome Quo Vadis v posledný štvrtok v mesiaci o 17,00 h. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša.

• **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach pondelky, utorok a štvrtky na fare. V pondelky, utorok a stredy o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNÍŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY – BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h;
- **psychologická poradňa:** vždy v utorok o 19,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretávajú vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návky a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA NOVEMBER

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby obeť drog či inej závislosti za podpory kresťanského spoločenstva našli v Bohu silu na radikálnu zmenu života.

Misičný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby cirkev Latinskej Ameriky napredovala v celokontinentálnych misiách podľa návrhu ich biskupov.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby sme hlbšie prežívali tajomstvo spoločenstva svätých a modlili sa za bratov a sestry, ktorí sú už vo večnosti.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

1. 11. **Všetkých svätých**
2. 11. **Spomienka na všetkých verných zosnulých**
9. 11. Výročie posviacky Lateránskej baziliky
11. 11. Sv. Martina z Tours, biskupa, hlavného patróna Bratislavskej arcidiecézy
21. 11. **Nedela Krista Kráľa**
28. 11. **Prvá adventná nedela**
30. 11. Sv. Ondreja, apoštola

POZÝVAME NA

- **sväté omše 1. 11. na slávnosť Všetkých svätých budú ako v nedelu;**
- **spomienka na všetkých verných zosnulých** – dušičková pobožnosť sa bude konať po svätých omšiach o: **7,00 h; 10,30 h; 16,30 h;**
- **sväté omše každý deň opäť aj o 18,00 h.**

(Dokončenie zo s. 1)

clivé „dušičkové“ počasie hovorí o tom najcenejšom, čo nás približuje k Bohu: o láske. Tak ako svätí v nebi si „nehovejú“ vo svojej nebeskej blaženosti, nie sme pre nich zabudnutí, ale sa za nás prihovárajú u Boha, ani my nechceme ostať zahľadení len do našich pozemských starostí a potrieb, ale pamätáme na našich zosnulých, zvlášť na tých, ktorých spaľuje túžba po Bohu, ale ešte sa musia vyrovnávať s bremenom hriechov, ktoré poškvrnili ich schopnosť čisto milovať.

Možno nás trochu pobavila príhoda z misií na začiatku tohto úvodníka. Na rozdiel od domorodcov z Papuy, ktorí sú ešte silne v zajatí pohanských náboženských predstáv, nás nevedie na cintorín snaha urobiť biznis so zosnulými predkami. Bolo by úsmevné si predstaviť, ako blúdime po cintoríne a usilujeme sa nájsť ten „najsprávnejší“ hrob, kde sa dá dohodnúť nejaký kšeft s dušou zosnulého. Do našich modlitieb zahrňame nielen tých, čo sú z našej rodiny alebo inak blízki a na ich spásu nám prirodzene najviac záleží. Spomeňme si na zomrelých kňazov, ktorí pôsobili v našej blumentálskej farnosti. Nájdime si čas a zastavme sa aj na Ondrejskom cintoríne pri hrobe farára Jozefa Poecka, ktorého zásluhou sa stretávame na bohoslužbách v našom chráme – v jednom z najimpozantnejších a najkrajších v Bratislave. Pamätajme na našich zomrelých farníkov, aj v prípade, že sme niektorých poznali len z videnia. Ak prechádzame vedľa hrobu, ktorý je opustený a pôsobí veľmi ošumelo v porovnaní s inými, ktoré hýria kvetmi a sviecami, zastavme sa aj pri ňom. Možno nájdeme u seba zvyšný kahanček či sviecu a najmä čas na krátku modlitbu. Jeden malý plamienok sviečky pri takomto hrobe spolu s modlitbou rozhára veľký plameň našej kresťanskej veľkodušnosti a lásky. Pri osobných modlitbách za zomrelých, resp. za duše v očistci, pridajme vsuvku osobitne za duše tých, na ktorých si už nikto nemovite nespomína, a najmä za tých, ktorí najviac potrebujú Božie milosrdenstvo.

Priznám sa, že od detstva ma fascinovala atmosféra Dušičiek. Nech pohľad na skromne blikotajúce, a predsa dostatočne silné svetlo sviec na našich cintorínoch nás ešte viac inšpiruje k modlitbe za našich drahých zosnulých. K modlitbe, ktorá končí jednoduchou a zároveň krásnou, veľavravnou myšlienkou: Svetlo večné nech im svieti!

Mgr. Branislav Čaniga, farár